

August 2013

Elin Furheim Zeiffert
Studiekonsulent
Institut for Informations- og Medievidenskab
Det Samfunnsvitenskapelige Fakultet
Universitetet i Bergen
Norge

3. Årsrapport fra programcensur (deadline 1. september 2013)

Navn: Hanne Bruun, lektor i medievidenskab, Institut for Æstetik og Kommunikation, ARTS, Aarhus Universitet, Danmark.

Fakultet: Programcensur ved det Samfundsvidenskabelige Fakultet, UiB, Norge.

Studieprogram: Bachelorprogram i film- og tv-produktion.

Udnævnt for perioden: 2010-2014.

Rapporten gælder for perioden: Høst 2012 til vår 2013.

Dette er min tredje årsrapport som programcensur på bachelorprogrammet i film og tv-produktion. Min udnævnelse fandt af en række praktiske grunde fra fakultetets og instituttets side først sted i september 2010. Deadline for den første rapport fra udnævnelsesperioden blev således 1. september 2011 efter aftale med fakultetet. De efterfølgende rapporter vil følge samme model, dvs. denne 2. årsrapport senest 1. september 2012, 3. årsrapport senest 1. september 2013 og den opsamlende rapport for hele perioden senest 1. september 2014.

Denne tredje rapport tager primært udgangspunkt i data fra studieåret 2012-2013 samt et besøg på instituttet 6.-7. maj 2013.

Rapporten er lavet på grundlag af data fra studieadministrationen ang. gennemførelse, karakterniveau, faglærerevalueringsrapporter fra seks discipliner og studenterevalueringer fra to discipliner, læringsmålsbeskrivelser, program- og emnebeskrivelser samt pensumlistes. Desuden har jeg under mit besøg på instituttet d. 6.-7. maj 2012 holdt møder med en faglære på en række discipliner, med studiekonsulenten, studielederen og institutlederen. BA-programmet vil fra høsten have en faglærer ansat med ansvar for uddannelsen. På grund af en uheldig misforståelse af mødetidspunktet, var det ikke muligt denne gang at mødes

med de studerende. Aftalen var ifl. studiekonsulenten d. 6. Kl 16, men de studerende troede, vi skulle mødes d. 7. Kl 16. Men da sad undertegnede allerede på flyet på vej til Danmark.

Rapporten følger de retningslinjer årsrapporter, der er indgår i den censormappe, som fakultetet har udarbejdet. Fakultetet har i brev pr. 6.12. 2012 bedt programcensorerne om at lægge særlig vægt på en behandling af de nye læringsmålsbeskrivelser, og man har derfor fremsat en række af punkter, der forventes behandlet i censorrapporten.

Punkter i rapporten jf. dette nye krav og de fortsatte retningslinjer beskrevet i censormappen:

- 1: Relationen mellem læringsmål, studieordning, prøveordning/eksamen
- 2: Læringsmål og vurderingsprocessen som anvendes i studiet og anvendelsen af karakterskalaen A-F og af bestået/ikke bestået
- 4: Drøftelser i fagmiljøet om struktur og indhold i studieprogrammet og evt. særlige forhold ved gennemførelsen af studieprogrammet i perioden
- 5: Rolle og opgaverne som programcensur samt opsamling.

ad 1: Relationen mellem læringsmål, studieordning og prøveordning/eksamen

Læringsmål er formuleret på BA-programniveauet. Formuleringen af disse og deres tiltænkte funktioner er blevet mødt både med en vis skepsis mht. nytteværdi og effekt og set som en bevidstgørende øvelse i forhold til målet for BA-programmet. Om læringsmålene vil føre til en større bevidsthed hos de studerende om, hvad de kan, er desuden spørgsmålet. Det kræver i hvert fald en kommunikationsindsats ud over beskrivelser og målsætninger i studieordningen, hvis de studerendes bevidsthed om egen kompetenceprofil skal styrkes.

Med hensyn til listen over kundskaber, færdigheder og kompetencer synes der at være en vellykket overensstemmelse/kohærens mellem disse, prioriteringen af programmet teoretisk-analytiske og produktionsorienterede dimensioner og eksamensformerne. Især skal det fremhæves, at vægten på mappeeksaminer er et væsentligt bidrag til denne kohærens. Med hensyn til de generelle kompetencer kunne BA-programmet dog med fordel fremhæve de evner til at indgå i kollektive arbejdsprocesser, som BA-programmet giver den studerende. Dette er en kompetence som netop er universel, og som både supplerer og rækker ud over at kunne arbejde i ”kreative teams”.

Følgende punkter skal fremhæves i forhold til kohærens-temaet:

1: Balancen mellem teoretisk-analytisk dimension og produktionsorienteringen:

Det fremgår af faglærerundervisernes evalueringer af hhv. MEVI103 og at der har været en oplevelse af, at de studerendes niveau er faldende eller at faget er ’klemt’ af andre discipliner. For MEVI103: ’Medietekster: Teori og analyse’, fremhæves oplevelsen af et faldende niveau og en utilstrækkelig

arbejdsindsats fra de studerendes side som årsag til relativt dårlige eksamensresultater. Dette støttes af karakteroversigten for disciplinen vår 2012, hvor der ikke er givet A. En karakter, der ellers uddeles ofte i de mere produktionsorienterede discipliner. Lærerevalueringen på 'Etik, metode og ophavsret' peger i samme retning og faget er fra høst 2013 nedlagt som selvstændigt fag. Indholdet integreres derimod i MEVI253 som vokser til 30 ECTS fremover.

Løsningen er fornuftig og imødekommer ønsker fra såvel faglærer på MEVI253 og studerende, men kunne dække over den problemstilling, at de studerende ikke prioriterer de teoretisk-analytiske fag særlig højt på BA-uddannelsen. Dette er problematisk for balancen mellem de to dimensioner i BA-uddannelsen, da det er balancen, der giver basis for, at der er tale om en videnskabelig uddannelse frem for en alene kunstnerisk-ekspressiv eller journalistisk professionsuddannelse.

Kritikken fra de studerende har ofte været, at den praksisorienterede dimension ikke fyldte nok. Den er forsøgt imødegået via mange omlægninger og nye tiltag. Denne fortsatte villighed til at justere og udvikle uddannelsen er meget positivt. Jeg vil også i denne rapport fremhæve, at det er mit indtryk, at man på dette program har formået at få de to dimensioner til at fungere sammen på en udbytterig måde. Det sker blandt andet ved, at der er en kontinuerlig vægt på at producere for rekvirenter fx Nordiske Mediedage og forskellige kulturinstitutioner samt ved løbende at inddrage folk fra film- og mediebranchen som gæstelærere på uddannelsen. Balancen mellem de to dimensioner skal med andre ord sikre, at læringsmålene kan nås.

Derfor bør BA-programmets ledelse tage initiativ til, at de studerende får en styrket forståelse af, at deres kompetenceprofil netop ligger i *kombinationen af de praktiske produktionsfærdigheder og den teoretisk-analytiske kunnen*. Det adskiller de nyuddannede fra UiB fra nyuddannede med en professionsuddannelse inden for film- og tv-produktion, fx fra Norsk Filmskole, NROF, NKF og højskolerne i Volda og Lillehammer. For at opnå denne kompetencebevidsthed hos de studerende kunne man overveje at indføre studieprocessamtaler med den enkelte studerende i løbet af første studieår samt en afsluttende samtale ifb. med færdiggørelsen af BA-uddannelse. Det ville desuden være en god idé for både studiet selv, informationen af de kommende og nuværende studerende og for programcensur, at der blev lavet en beskæftigelsesundersøgelse blandt fhv. studerende med BA-graden i film- og tv-produktion. Uddanner graden faktisk til beskæftigelse i produktion af film og tv, eller hvilke former for alternativ beskæftigelse er der tale om? Hvis BA'erne vælger at begynde på en master, hvad vælger de så, og med hvilke begrundelser og beskæftigelsesmuligheder i udsigt?

2: *Genrebias*: Sidste år efterlyste de studerende mere vægt på produktion af fiktion fra begyndelsen af uddannelsen. Ifl. faglærer på Kjersti Steinsbø er vægten på fiktion blevet større fra studiets begyndelse. Der produceres nu ikke alene journalistiske arbejder i INFOMEVI171 men også fiktionserier til web.

Dette giver en mere præcis balance mellem øvelser i henholdsvis fakta- og fiktionsproduktion fra begyndelsen af studiet, og imødekommer desuden studenterforventningerne til et BA-program der har titlen 'film- og tv-produktion' mere præcist.

Det er primært fiktionsproduktion/film, der interesserer de studerende, på trods af vægten på nyheds-, reportage og dokumentarisme-produktion i BA-programmet. Forklaringen på denne genremæssige bias hos de studerende var sidste år, at det kunne man blive enige om i produktionsgrupperne. Fakta, dokumentarisme eller de helt andre tv-genrer havde det derimod meget svært, når der skulle sammensættes et hold på minimum 5 studerende. Dette er tilsyneladende fortsat tilfældet ifl. faglærer på hele tredje år Kjersti Steinsbø.

3: *Eksamenstyperne*, der anvendes i programmet, fremstår som velvalgte og i god overensstemmelse med de læringsmål, som de enkelte discipliner har. Især er det vældig fornuftigt at have prioriteret mappeeksaminer ifb. med de produktionsorienterede fag frem for skoleeksamen. For en dansk programcensor kan det dog fortsat undre, at man i programmet som helhed ikke har

1: nogle flere frie projektopgaver af et lidt større omfang og ECTS.
2: mundtlige prøver eller kombinationer af skriftlige og mundtlige dimensioner i én prøve. Fx kunne en publikumsundersøgelse af egne produktioner og med en argumentation for metode og resultaterne kunne inddrages i en produktionsevaluering. I dag afvikles MEVI 102 som en 6 timers skoleprøve og de kompetencer, de studerende opnår, knyttes ikke til produktionskompetencen. Målgruppebevidsthed og formidlingsevaluering må dog siges at være en central kompetence, som kunne udprøves, så forbindelsen til egen produktionspraksis, genrevalg, stofområde o.l. fremhæves.

At eksaminere/udprøve den projektstyringskompetence og samarbejdsevne, som reelt opøves i de mange produktionsforløb, kunne desuden være relevant, og til det formål er kombinationer af skriftlige og mundtlige dimensioner i én prøve ofte frugtbar.

Ad 2: Læringsmål og vurderingsprocessen som anvendes i studiet og anvendelsen af karakterskalaen A-F og af bestået/ikke bestået

På baggrund af de mange oversigter over eksamensresultater, som jeg har haft adgang til, er det mit klare indtryk, at de studerende på BA-programmet fortsat klarer sig udmærket og dermed må siges at være i stand til at honorere de krav, der stilles af studiet og til eksamen, samt at nå læringsmålene. Programmet er dog også i den situation, at det tiltrækker rigtig mange unge mennesker, og med et optag på ca. 20 uden optagelsesprøve betyder det, at det er de mest skoledygtige studerende, der er på programmet. Studiet opfattes desuden som et prestige/højstatus-studie og derfor skal der også stilles høje krav såvel som forventes gode resultater. Igen vil jeg dog opfordre studiet til – med det studentermateriale man har i huset – at eksperimentere

med eksamensformerne jf. forrige punkt og være opmærksom på, at de teoretisk-analytiske fag prioriteres på niveau med de produktionsorienterede.

I den nuværende studieordning har man valgt at prioritere mappeeksaminer højere, og en række gode erfaringer med det blev fremført sidste år af Terje Thue, som i en årrække har haft ansvaret for den tekniske stab samt en række af de produktionsorienterede discipliner. Omlægningen gælder INFOMEVI106 og INFOMEVI171. Både ifølge de studerende og Terje Thure er feedback og grundig evaluering af produktionerne frem for brug af skalaen A-F langt mere relevant og lærerig for de studerende på det første studieår og en effektiv måde at vurdere om læringsmålene er nået på. Alt i alt er læringsudbyttet af feedback uden tvivl højt.

Denne vurdering af mappeeksaminer støttes endvidere af Lars Nyres evalueringsrapport høsten 2012 fra INFOMEVI106, som synes at have fundet sin form med de seneste justeringer. Dog fremhæves det også i evalueringsrapporten, at denne eksamensform med masser af feedback er meget ressourcekrævende og logistisk krævende.

Ad 4: Drøftelser i fagmiljøet om struktur og indhold i studieprogrammet og evt. særlige forhold ved gennemførelsen af studieprogrammet i perioden:

Under mit besøg på instituttet d. 6.-7.5. drøftede jeg følgende centrale temaer med instituttets studieleder Karl Knapskog, studieadministrator Elin Furheim Zeiffert, faglærer/ekstern lektor Kjersti Steinsbø (30%-stilling) samt institutleder Leif Ove Larsen:

Medieklynge: Det dominerende tema var igen i år de meget konkrete planer om at skabe en såkaldt medieklynge i Bergen, hvor instituttet samt de praktisk-teoretiske BA-programmer, herunder BA-programmet film og tv-produktion, samlokaliseres med TV 2, NRK-Hordaland, BA og BT o.a. medieproduktionsvirksomheder i og omkring Bergen. Tidshorizonten er, at det er realiseret om 3-4 år. Der er store forhåbninger knyttet til, at de praktisk-analytiske uddannelser via dette samarbejde vil kunne få adgang til gode produktionsfaciliteter, moderne produktionsteknologi, undervisning af professionelle producenter og gode praktikmuligheder. Dette vil kunne udvide de studerendes produktionskompetencer og genremæssige orientering, som i dag er forholdsvis snæver pga. begrænsede ressourcer. Det har bl.a. den helt konkrete konsekvens, at der ikke i øjeblikket er råd til at fastholde en undervisning i studieproduktion, som trods alt udgør en meget væsentlig del af moderne tv (live debatprogrammer, talkshows, reality gameshows, quiz, studiebaserede underholdningsprogrammer o.l.). Et samarbejde vil derfor være et stort fremskridt for BA-programmets ene dimension, og har samtidig givet anledning til, at de praktisk-analytiske BA-programmer, som instituttet tilbyder, kan/skal gentænkes. Dog må man være opmærksom på, at en evt. opsplitning af instituttet på flere adresser kan være problematisk for den forskningsbaseret og teoretisk-analytisk forankring, som BA-programmet

skal tilbyde. De mange fordele ved samlokalisering forudsætter, at hele instituttet og ikke bare dele af uddannelsesaktiviteten indgår i medieklyngen.

Behovet for en mastergrad: Igen i år diskuterede vi i forbindelse med medieklynge-projektet, at det vil det være mere end oplagt at få etableret en mastergrad i medieproduktion. Som beskrevet i såvel første og anden rapport som i denne vurderer jeg studiet i sin nuværende form til at være generelt velfungerende med god progression og en balance mellem de produktionsorienterede (praktisk kunnen og håndværk) og de teoretisk-analytiske dimensioner. Det kan derfor kun betragtes som en fordel at tilbyde en masteruddannelse på UiB, der falder mere i tråd med BA-gradens faglige profil. Det skal desuden gentages, at udredningsrapporten: *Utdredning av potensial for samarbeid mellom Institut for informasjons- og medievitenskap og TV 2/medieklyngen i Bergen 20.12. 2011* lægger afgørende vægt på de forskningsmæssige muligheder, som medieklyngen ville kunne befordre. En praksisnær forskning og teoriudvikling, en indsats på de produktionsanalytiske forskningsområde samt forskning i datastøttet journalistik o.l. er eksempler på en slagkraftig forskningsmæssige profil, som vil kunne udvikles. Denne vil kunne sikre en fortsat udvikling af forskningsbaseret undervisning på højeste niveau på instituttet og 'brande' uddannelsen i Bergen som noget ganske unikt i Norge. Samtidig vil det kunne fastholde søgningen til medieuddannelserne på UiB i en tid, hvor konkurrencen om de færre studerende er intens, og hvor der udbydes en voldsom mængde uddannelser og studiepladser inden for netop medie- og kommunikationsområdet (jf. dokument fra studiekonsulenten: *Utdanningsområde. mediefag, biblioteksfag og journalistfag og søkerstatistik*)

For BA-programmet i film- og tv-produktion giver medieklyngen anledning til, at et oplæg til en revision af hele strukturen i BA-forløbet samt dets titel koordineret med de to andre programmer er under udarbejdelse, jf. *notat fra programrådet for de praktiske studieprogrammer 22.2. 2013*. I notatet såvel som i udredningsrapporten af 20.12. 2011 næves mulighed for praktikophold, for specialisering og at udbygge kompetencer inden for produktionsledelse i et mediesystem i forandring. Desuden kan vægten på de teknologiske/tekniske kompetencer genovervejes, og herunder det hensigtsmæssige i at udbyde et selvstændigt BA-program i nye medier, når disse er nødvendige også i de to øvrige praktiske programmer. Spørgsmålet, som kan overvejes, er derfor, om ikke 'nye medier' bør integreres i de to andre programmer om hhv. journalistik og audiovisuel produktion?

Andre optagelseskriterier: Et sidste centralt tema også i dette års samtaler var ønsket om at få lov til at optage studerende på baggrund af optagelsesprøver frem for alene karaktergennemsnit fra gymnasieskolen. Dette bør genovervejes, så uddannelsen får 'de rigtige' studerende.

At dette er helt central at få udarbejdet en model for understreges af, at frafaldet på 2011-kuldet har været på 50%. Dette er uacceptabelt i forhold til, hvor mange, der søger uddannelsen, og er desuden helt usædvanligt for BA-

programmet generelt. Optagelsessamtale i kombination med samarbejdsøvelser og evt. produktioner kunne ovevejes, men bør/kan også kombineres med de foreslåede studieprocessamtaler.

Ad 5: Rolle og opgaverne som programcensor samt opsamling

Af praktiske/geografiske grunde er jeg afhængig af, at informationer er lette at få adgang til og/eller fremsendes til mig som en del af den studieadministrative rutine fremover. Det har igen fungeret ganske godt. De årlige besøg på Instituttet er dog fortsat af største betydning. Hvis tiden og ressourcerne tillader det, kunne programcensor evt. også deltage i et programrådsmøde om året, som den forrige censor har foreslået og/eller årlige institutseminarer.

Afsluttende opsamling:

Igen vil jeg fremhæve, at jeg har indtryk af et velfungerende BA-program i stadig forandring, hvilket foregår i dialog med de studerende og på baggrund af erfaringer fra underviserne. Jeg har i evalueringen fremhævet følgende 'udfordringer':

- Der bør arbejdes videre på at opnå en kompetenceafklaring hos de studerende, så den teoretisk-analytiske dimensions betydning bevidstgøres, ikke bare den produktionsmæssige kunnen. Dvs. læringsmål og kompetenceprofil skal være en del af de studerendes viden om det, de kan, efter afsluttet BA. Denne bevidstgørelse kan, som foreslået, foregå, mens de studerende tager BA-uddannelsen og ved hjælp af data fra beskæftigelsesundersøgelser.

- Der bør tilføres flere ressourcer til programmet således, at
 - det kan målrettes audiovisuel produktion på tværs af skærmtyper og platforme
 - at genrekompetencen kan udvides i forhold til produktion af studiebaserede produktioner
 - at det produktionsorienterede BA-program fastholdes som del af det forskningsbaserede uddannelsesmiljø på instituttet

Dette kan forhåbentlig opnås i medieklyngen, og udvikle et meget stærkt og attraktivt forsknings- og uddannelsesmiljø i Bergen.

- Der bør fortsat arbejdes på at tilbyde en masteruddannelse, der bygger på de grundlæggende kompetencer, som BA-programmet giver. Dette vil kunne forbedre mulighederne for specialisering og give nye muligheder for BA-programmet.

- Der bør arbejdes med at gentænke strukturen og indholdet af BA-programmet i film- og tv-produktion (samt øvrige praktiske programmer) i lyset af MA- og medieklynge-planen.

Med venlig hilsen

Hanne Bruun